

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Jure Rerum Ecclesiasticarum Ad Germaniae Catholicae
Principia Et Usum Pars ...**

Complectens Sectionem III. & IV.

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1762

Titulus VII. De Mandato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68067)

Dein experientia priorum annorum docuit, Monasteria & Ecclesias nec velle, nec solere se obligare ad omnia depositarii onera in custodiendis rebus, quæ tempore belli inferuntur tanquam in Asylum; quando occasione talium rerum incurrerent majus rerum suarum periculum. Unde ejusmodi bona in Templo vel Monasterio reposita, rationem depositi proprie non habent.

TITULUS VII. DE MANDATO.

Conf. Lib. I. Decretal. tit. 38. Sext. tit. 19. Clement. tit. 10.

§. 287.

Mandati natura: **M**andatum 66.) est Contractus consensualis, quo alteri negotium gratis gerendum, committitur, & ab altero suscipitur. Originem

ponunt *Card. MANTICA* de tacit. & ambig. *Convent.* libro X. *MAULIUS* Thesaur. pract. Rubr. de Deposito. *SAMUEL STRYKIUS* de Cautelis Contract. Sect. 2. c. 3. *LAUTERBACH* Dissert. Academ. Vol. IV. fol. 1312. seqq. 66.) Dicitur a *manus datione*, nam manus dextram Fidei sacram faciebant Veteres.

nem ex officio atque amicitia trahit
67.) : contraria autem est officio mer-
ces: interveniente enim pecunia res
ad locationem, & conductionem po-
tius respicit 68.). Suscipitur non
tantum inter præsentes, sed etiam
per nuntium, vel per epistolam;
sive *rogo*, sive *volo*, sive *mando*, sive
alio quocunque verbo scribatur 69.).
Tacitum quoque & præsumptum
Man-

-
- res. Unde apud PLAUTUM Captiv. act.
2. sc. 3. v. 82. Hæc per dextram tuam
te dextra retinens manu, obsecro &c.
67.) *Quibus in rebus ipsi interesse non pos-
sumus, in his opera nostra vicaria fides
amicorum supponitur* &c. CICERO orat.
pro S. Roscio Amerino §. 109.
68.) Hæc, & quæ sequuntur, pleraque
referuntur verbis Legum Lib. 17. Pan-
dectarum tit. 1. Lib. 4. Cod. tit. 35.
Lib. 3. Instit. Tit. 27. Unde supersede-
mus singulas Leges allegare. Videan-
tur Commentatores in hos Titulos, præ-
fertim GERARDUS NOODT Probabil.
Jur. Civ. lib. 4. c. 12. & ad Pandect. lib.
17. tit. 1. NICOLAUS HERTIUS Vol.
I. tom. 3. Dissert. de obligat. Mandan-
tis & Mandatarii. WISSENBACH Ex-
ercitat. ad Pandect. part. 2. Disput. 32.
69.) Commendatio, Consilium, aut Jus-
sus pro Mandato non est.

Mandatum datur, si quis præter ab altero negotia sua geri patiar (70.): imo & Ratihabitio pro Mandato est (71.), modo nondum perfecto negotio accedat; alias man negotiorum gestio. Mandatum vel *Generale*, vel *Speciale* est: aliud dicitur *in rem alienam*, quando quis nomine alterius, & in alienam utilitatem agit: aliud *in rem suam*, quando quis nomine alterius, sed in suam utilitatem agit, uti Cessionarius. Si autem tibi mando tantum tua gratia, non erit Mandatum: sed Consilium, nisi mea quoque interfit.

Obligations: §. 288. Amicitia fides exigit I. ut Mandatarius susceptum Mandatum perficiat, aut quamprimum ei renuntiet, ita tamen, ut integrum jus Mandanti reservetur, vel per se, vel per alium eandem rem commode explicandi. II. Ut diligenter custodiat fines Mandati: quoad excessum non tenebitur Mandans. III. Ut nihil cum præjudicio Mandantis con-

70.) Si absentis & ignorantis negotium suscipitur, negotiorum gestio dicitur.
71.) L. 60. ff. de R. J.

conjunctum, possit sine speciali Mandato facere 72.). IV. Ut præstet etiam culpam levissimam. V. Ut infamiam subeat ob dolum & culpam latam; æque enim turpe, doloque proximum est, amici spem supina negligentia destituere, quam perfidia 73.). Vicissim Mandans tenetur ad restituendas impensas utiles & necessarias, ac Mandatarium indemnem

72.) HEINECCIUS ad Pandect. p. 1. §. 430. ex hoc infert, distinctionem inter Procuratorem *cum libera*, & *sine libera*, esse otiosam & inanem. Sed melius retinenda videtur, nam Mandatum *cum libera* tantum in genere determinat, quid a Mandatario fieri debeat, ceteris arbitrio ejus relictis: *sine libera* præcise definit, quid fieri debeat, ita ut nihil arbitrio Mandatarii relinquatur.

73.) *Si quis rem mandatam non modo malitiosius gessisset sui questus aut commodi causa, verum etiam negligentius, eum Majores summum admisisse dedecus existimabant ... quid recipis Mandatum, si aut neglecturus, aut ad tuum commodum conversurus es? cur mihi te offers, ac meis commodis officio simulato officis, & obflatas? recede de medio: per alium transigam &c.* CICERO loc. cit. §. 109. & §. 110.

nem præstandum 74.), etiamsi consilio non responderit eventus. Notamen refarcit damna, quæ magis casui, quam Mandato, imputari oportet, veluti si Mandatarius spoliatus sit a latronibus, aut naufragio res amiserit.

Materia:

§. 289. Mandari non possunt negotia turpia; nec ulla inde nascitur obligatio inter Mandantem & Mandatarium, sed uterque potius obligatur ad pœnam. An autem Mandans teneatur ad pœnam proportionatam delicto, in quo Mandatarius excessit fines Mandati, dubium movetur. Decisionem dat BONIFACIUS VIII. 75.) his verbis: *Is qui mandat aliquem verberari, licet expresse inibeat, ne occidatur ullatenus, vel membro aliquo mutiletur, irregularis efficitur, si Mandatarius fines Mandati*

74.) Notatu dignissima est doctrina tradita per L. 27. §. 4. ff. Mandati. his verbis: *Impendia, mandati exequendi gratia facta, si bona fide facta sunt, restitui omnino debent: nec ad rem pertinent, quod is, qui mandasset, potuisset, si ipse negotium gereret, minus impendia*
 75.) C. suo, de Homic, in 6.

dati excedens, mutillet vel occidat: cum mandando in culpa fuerit, & hoc evenire posse debuerit cogitare. Hæc decisio non omnibus satisfacit. Cum enim Sacri Canones circa irregularitatem ex homicidio incurrendam rigidiores sint 76.) ; non videtur hæc doctrina ad omnes alios casus vel pœnas extendenda. Quando igitur in potestate Mandatarii est, non excedere fines Mandati; Mandans non tenebitur de excessu: quando autem non erat in potestate Mandatarii, periculum majoris mali a re mandata separare; hoc casu tenebitur Mandans. Sic vulnera non possunt dari ad mensuram; tenduntque ad aliam delicti speciem, cum ex vulneribus homo facile moriatur. Hæ circumstantiæ non pro omnibus pugnant delictis 77.).

§. 290. Duplex nascitur Mandati *Actio* actio, *Directa* Mandanti adversus *nes*: Mandatarium ad negotium susceptum expediendum, rem acquisitam cum
H h fructi-

76.) C. 12. 16. & 24. de Homicid.
77.) Vid. Mozzius de Mandato fol. 57.
De Jure Rer. Eccles. Pars poster.

474 *Sectio IV. Tit. VII. De Mand.*
fructibus tradendam, reddendas re-
tiones, præstandamque omnem cul-
pam, etiam levissimam. *Contrario*
competit Mandatario, qui Mande-
tum perfecit, contra Mandantem
ad indemnitatem. Utraque datur
hæredibus contra hæredes.

*Extin-
ctio.*

§. 291. Finitur Mandatum differe-
nti contrahentium: revocatione Man-
dantis, si res adhuc sit integra; re-
nuntiatione Mandatarii, modo tem-
pestive, vel ex justa causa facta;
morte Mandantis vel Mandatarii,
nisi hic ignorans Mandantem dece-
fisse, Mandatum exsecutus sit, vel
aliquid mandatum sit, quod non nisi
post mortem possit perfici. Plura
de Materia Mandati recurrent di-
cenda, ubi agetur de Procuratori-
bus. Videri potest Card. MANTICA
de tacit. & ambig. Convent.
lib. 7. STRYCKIUS de Cautel.
contract. Sect. 2.

C. II.

TITU-